

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Opperik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában

119. szám.

BRASSO, Csütörtök, október 15-én.

I-só évfolyam 1885.

A nemzeti napisajtó és a „Gazeta“.

I.

Minden századnak megvan a maga korszelleme, és vannak nevetséges sajátságai is. — A század, melyben mi élünk, iránylataiban és számos mozgalmában előtűnik rejtélyesebbnek tűnik fel, mint Ábrahám, Izsák és Jákób százada; valamint egynémely gyöngénk előttünk el lévén rejtve, mit mások jól ismernek. A szellemnek ép úgy megvannak járványos betegségei, mint a testnek. Egy igen kettős bolond — mint magunk is tapasztaltuk — képes egy egész országot elbolondítani. Mi századunkat felvilágosultnak nevezzük, s nagyon lehetséges, hogy későbbi nemzedékek éppen e magasztalt felvilágosultságot nevetségesnek találják. Nem-e nagyon furcsa, századunkat jellemző azon érdekes tény is, hogy III. Napoleont, a nemzetiségi kérdés feltalálóját, úgy, mint a lőpor feltalálóját, saját találmánya röpitette légbe a szilárdnak látszott második császárság trónjával együtt.

Minden harmadik szavunk: a korszellem; igen, a korszellem, mi nem egyéb, mint egy poltron-szellem!

Azonban a korszellem hatása úgy jóban, mint rosszban egyaránt hatalmas. A Makabeusok, Phokion, Aratus és Brutus hasztalan küzdöttek koruk szelleme ellen, és Julián császár tévedett, midőn ég felé kiáltott: „Te győztél, Galilaea szülöttje!“ A korszellem győzött; a római kultus és a római legiók általa lettek legyőzve. Hasztalan hirdetének most keresztes háborút; a művelt világ jóízűt nevetne fölötté és áttérne a napi rendre.

A mi korunk valódi szellemi világba esik; mindenütt csak a kor szelleme észlelhető. Itt vannak: a népszellem, arisztokráciai szellem, papi szellem, pártszellem, nemzetiségi szellem, ez és ama könyv vagy napilap szelleme, továbbá azon egyének, kik ezen szellemeket ismerik és magukba felveszik; ezek aztán a szép, bölcsészeti erős szellemek. De mindezen szellemek — tisztelet a kivételeknek — könnyen megnyerhetők jó evés és ivás, pénz, hivatal vagy kitüntetések által, s mindannyi többet beszél és ír, mint cselekszik, vagy csak ut aliquid fecisse putentur (hogy higgyék, hogy tettek valamit) farszaltják magukat.

A korszellem leghatalmasabb mozgató rugója a sajtó. Huszonnégy mozgatható betű a

világot megváltoztatta. A sajtó, ezen valódi isteni adomány, mely a négy fal közt csendesen dolgozó tudósnak mintegy varázsütéssel milliónyi hallgatót és tanítványt szerez a föld legtávolabbi részein; oly hallgatókat és tanítványokat is, kik még csak születnek, midőn az ő földi maradványai már rég porladoznak; az a sajtó, mely a népek vezetőit arra tanította: „hogyan uralkodó a nép végett van itt, nem megfordítva, és hogy a religió minden egyesnek saját ügye, lévén ez a sziv dolga“, ugyanezen sajtó egy része hivatlan, büns kezek által a vizsály, félreértés és az erkölcsromlás magvait túlbőven hintegeti a könnyen hívő néprétegek fogékony kebelébe.

Ezt leginkább a népek azon elemei gyakorolják, melyek az ugynevezett intelligens proletáriumot képezik. Ez pedig kiegészíti magát hivatásukat és életpályájukat eltévesztett egyénekből. Rendes viszonyok közt tért nem nyerhetvén, nagy országos szerencsétlenségek és anarchikus állapotok idején vagy a sajtószabadság fényes pajzsa alatt ütök fel borzas, fésületlen fejűket, mint nihilisták, szocialisták, pertrolőrök, radikálisok, vagy mint népszabaddító zsurnalisták.

Ezuttal csupán az utóbbiakkal van dolgunk. Az egészben azonban az a legszomorubb, hogy e nemű zsurnalisták is elég hívót talál; s ezen nincs mit csodálkozni, ha látjuk, hogy Napoleon egy por titkáért a podagra ellen egy ügyes szédelgőnek 60.000 font sterlinget fizetett s ezen porból a fejedelmi udvaroknak is ajándékozott. Az ügyes feltaláló csakhamar elpárologott, de nem így a podagra. — Hiába! az emberek akarnak ámitva lenni,

Nem kell, hogy messze menjünk; itt van a „szász-német néppárt“ közlönye, a „Kronstädter Zeitung“ és a „dákóromán-párt“ lapja a „Gazeta“.

A mióta a sajtószabadság áldásait élvezük, ezeknél is észlelhető az irányelv, mi abban nyilvánul, hogy folytonosan kifelé szítva, a nemzetiségekben teljesíthetetlen aspirációkat ébresztenek és a belbékét, hol csak lehet, zavarnak. Másfelől pedig egész gyönyörűket abban lelik, hogy az ország törvényeit és intézményeit diskreditálják és a honalkotó és fenntartó nemzetet a külföld előtt napról-napra becsümlélik. Ők ezt bizonyosan bölcs és illedelmes politikának tartják, mi pedig a koz-

mopolita proletáriusok úzérkedéseinek, kik házat és honszerelmet nem ismerve, minden zsurnalisztikai morált nélkülözve, mozgalmas időkben vagy alkotmányos szabad országokban haszontalan, csak az igazság napfényét eltakaró folyondárként felburjánóznak a nemzetek testén.

Egy arab mondás azt tartja: „Hasonlítunk a fákhhoz, melyek azokat gyümölcsessel és árnyékkal megajándékozzák, kik doronggal és kövekkel dobálják.“ Ez jelképezi a mi viszonyunkat az oláhokhoz és tulzó szászokhoz. De ők többet akarnak; reánk akarják alkalmazni a keresztény erkölcsi mondat eme szép szavait: „tartsuk oda bal orcánkat, ha a jobbra már kaptunk egyet, szeressük az ellenséget — mais cela parait trop! uraim.

De midőn a napisajtó egészségtelen kinövéseinek egy bizonyos nemét minősíteni kívánjuk, óvakodni akarunk azok hibájától, kik — Swiftt szerint — az elefántot kisebbnek, a bolhát pedig nagyobbak rajzolják, mint a milyenek, úgy nem kevésbé kerülni óhajtjuk a polemiát az említett két lappal, melyek a legkomolyabb ügyek megvitatásánál úgy tesznek, mint ama német ügyvéd, ki maga bevalotta, hogy egy embernek mi sem fájhat úgy, mint egy rajta elkövetett kézzelfogható igazságtalanság. „De hát ellenfele nem szégyeníteti meg önt annál könnyebben?“ — „Megszégyeníteni? ellenkezőleg; én állításaimat még annál merészebben ismétlem, ismétlem mint bebizonyított tény, az ellenvetésekre nem válaszolok, és az én emberem hallgat, ágyba fekszik és kileli a hideg.“

Ez talál; csak hogy mi, hála istennek, nem vagyunk oly idegesek, mint ama peresztett ember.

Sokszor nem történt dolgokat, vagy történeteket egészen ferdítve oly komoly, ártatlan arccal adnak elő, hogy az ember majdnem hajlandó szánakozva rájuk mondani a sancta simplicitast, főleg ha látja, mint néznek mindent a nemzetiségi előítéletek és elfogultság homályos szemüvegén, s úgy tesznek, mint az egyszerű paraszt, ki éjjel lámpavilágnál nézte a napórát.

De „sie sind klug und weise“; tudják ők mit csinálnak, tudják kinek irnak.

Uton-utfélen azt kiabálják, hogy „gyűlölnék minket“. Ez még nem volna oly nagy

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Két királynő.

— Beszély. —

Irta: Sacher Masoch.
(Folytatás.)

— Az vagy, mert szemed angyali, — folytatta Makár. — Ugyanaz a kék szem, mely oly vigasztalóan nézett reám, midőn élet-halál közt feküdtem, és e hang, melyet csak néhányszor hallottam ugyan, de feledni soha sem fogok, ez a mély, nemes, bájos hang gyógyír szenvedéseim ellen, a lélek szenvedése ellen is.

— Rajongsz! — mondá a dominó nyugodtan. — Inkább mondd, miként történhetett, hogy oly nőért, mint amaz, véredet ontsad?

Ezzel elől ment és Makár követte délvi növényekkel telelakott kis szobába, melyben sötétpiros bársonnyal borított kis pamlag állott csupán két személy számára.

— Tehát ez valóságos gyónás lesz?

— Az!

— Bizonyos vagyok benne, hogy elítélsz, ha ezt a balga regényt kiszakítom életem összefüggéséből. De megengeded-e, hogy kissé nagyobb feneket kerítsek e történetnek?

— Minden bizonynyal; mert minden érdekel, a mi téged illet.

— Csakugyan? — kérdé Makár, miközben ismét megfogta a dominó kezét.

— Nem úgy, — mondá ez és gyöngéden huzta vissza kezét. — A mint látom, te a nőknél csak egyféle érdeket ismersz és sejtelméd sines a nemesebb természetű részvétől.

— Bocsáss meg.

— Halljuk regényedet! — mondá parancsoló tekintettel a dominó.

— Parancsolj! — felelte Makár, mialatt engedelmesen meghajolt a kifejezhetetlenül nemes fenség előtt. . . . Falun születtem. Anyám regényes hajlama, eszményies természet volt. Ennek az lett következménye, hogy mesebeli királyfi gyanánt neveltek, ugyanígy, hogy folyvást tündérektől és nemtőktől körülvéve, végre is a csillagot nem birtam megkülönböztetni a sárgarépatól. Nagyon félénk és álmodozó voltam s hiányzott belőlem minden önállóság. Leginkább féltem a lányoktól; a különféle kis unokahug és azok barátnői, kikkel érintkeznem kelle, megannyi kis ördögnek tündek fel előttem, rövid lobogó szoknyákkal és hajfonatokkal. A hol csak tehettem, megfutamtam előlük. s ha másként nem lehetett, a kéménybe bujtam. . . . Midőn a kerületi fővárosban a középiskolát látogattam, a tanárokkal és iskolatársakkal való közlekedésnél fogva félénkségem nagyobb részéről elszoktam, csakis az Éva lányaitól való félelmem maradt

meg. Kátónak neveztek és e gunynév még akkor is rajtam ragadt, midőn az egyetemet látogattam. Női ruha suhogása, gyors pajzán pillantás akkor még végképen kihozhatott sodromból. . . . De mindez nemsokára megváltozott. Családom egyik barátja, egy éltés nemes, magára vállalta, hogy nekem megadja a külső mázt, a mint mondani szokta. El is vezetett a társas körökbe, még pedig azoknak minden rétegébe, a valódi és hamis hölgymenyét körébe, a magas rangú urhölgyek piperdéibe és a ballettánczosnók öltözöibe. A „külső mázt“ megkaptam ugyan, de belől megmaradtam a szegény balga mesebeli királyfinak, ki a sárgarépát nem bírja megkülönböztetni a csillagtól. . . . Csakugyan keserű guny rejlik abban, hogy az ily férfiak, istennőt látva minden nőben, könnyebben esnek az önző nők áldozatául, mint mások. — Ezelőtt körülbelül egy évvel, egy . . .

— Művésznővel, — szólt közbe a dominó. A mint látszott, bizonyos volt a dologban.

— Gyermekies lovagszolgálat volt, mit neki tettem. A lovak elagadták szánját, én eléjük rohantam és, miként ő állítja, életét mentettem meg. E pillanattól kezdve békóba vert. A dolog nagyon egyszerű volt; ő mulatott rajtam, én pedig eszményi szenvedélyt tápláltam iránta. E szerint az előny az ő részén volt, melyet minden tekintet nélkül használt is. Hogy valamivel több voltam keze közt bábna, ez va-

tragikum. A gyűlölet tulajdonképpen magamagát gyűlöli, és az egyetlen szenvedély, mit gyűlölünk kell, az épen a gyűlölet; de ha gyűlölet nem léteznék, akkor bizonyára kevesebb szeretet is volna a világon, azonképen, a mint bolondok nélkül okosak és kicsinyek nélkül nagyok nem lehetnének. Ez nem oly banális beszéd, mint első tekintetre látszhatnék. A szántóföldet trágyázni kell, hogy jó és bő termésű legyen. Az erkölcsstelenekre és gazokra szükségünk van, hogy annál jobban tudjuk a tiszta becsületességet és a jó erkölcsöket ápolni és fejleszteni.

H. I.

Belföld.

Amnesztia az okkupált területen. A bosnyák tartományi kormány egy nyílt rendeletet bocsátott ki, melyben elő van adva, hogy ő felsége a bosnyák-hercegovinai küldöttségek szlavonai fogadtatása alkalmával szept. 28-iki elhatározásával amnesztiát bocsátott ki mindazok számára, a kik a bosnyák-hercegovinai törvényszék által fölségsértés, vagy az uralkodó család megsértése miatt elítéltek.

Magyarország népességének gyarapodásáról elvégre kedvezőbb jelentéseket adhat az orsz. statisztikai hivatal. A legújabbban megjelent füzet ugyanis az 1883. évi népmozgalomról ad számot, összefüggésben az 1882. és 1881. évi adatokkal. A szorosan vett Magyarország polgári lakossága e szerint az utolsó népszámlálástól számítva, vagyis az 1880-tól 1883-ig terjedő négy év alatt következőleg szaporodott. 13.728,622; — 13.846,157 (0.81%); — 13.951,643 (0.80%); — 13.139,811 (1.35%). Horvátországban szintén nagyobb gyarapodás észlelhető, azzal a különbséggel, hogy ott az első két évre esett a születések nagyobb száma. — Ha már most az egész magyar birodalom polgári népességét egybefoglaljuk, akkor 1880 — 1883-ig a következő gyarapodás áll elő: 15.642,102; 15.770,188 (0.86%); 15.913,345 (0.86%) 16.117,188 (1.28%). A statisztikában csak 1867 ben mutatkozott akkora szaporodás, mint 1883-ban. Ha most ezen népességhez a 97,157 főre menő katonai személyt is hozzávesszük, kiderül, hogy a magyar birodalom tényleges népessége 1883-ban 16.215,445 főre rugott. E szerint a magyar birodalomnak ez idő szerint majdnem annyi lakosa van, mint Romániának, Szerbiának, Bulgáriának, Montenegrónak, Görögországnak és az európai Törökországnak együtt.

Brassó megye az országos kiállításon.

XXIII.

Ha így általánosan — s talán kissé hosszan is, a mi azonban az iparág fontosságában rejlik — tárgyaltuk az ország textil-iparát, vizsgáljuk Brassó megye e szakba vágó viszonyait is alaposan.

A brassói gyapjuipar, illetőleg posztógyártás mérőben különbözik a külföld, nevezetesen brünni vagy reichenberginál. Nagyon sok sajátos tulajdonsággal bír, a melyek különös előnyére válnak.

Első és legfőbb előnye, hogy a brassói posztónemek kizárólag tiszta gyapjuból készülnek, míg a külföldre ez nem mondható, második pedig az, hogy a színek a lehető legvalódibbak. Nevezetesen az indigókék oly módon használtatik, hogy a festési pro-

cessusnál a gyapju izzadáson megy keresztül. Ez által e szín olyannyira elpusztíthatatlan, hogy még a természetes színű gyapjut is föltulmulja, mert míg ez idővel halványodik, azalatt a brassói kék soha színét legkisebb mértékben sem veszti el.

Ez a brassói posztó két legfőbb tulajdona. Ez biztosítja neki ama kedveltséget, melyben a keleten általában részesül s jellemző, hogy a minőség tekintetében gyengébb morva és siléziai versenytársa „Brassiovenu“ elnevezés alatt hozatik forgalomba a keleten. Hogy ez által a jó brassói árúk hirneve tetemesen csökken, azt mondani is felesleges. A brassói nagyobb gyárak védjegyei ilyenkor meghamisíttatnak, illetve utánoztatnak s ép ezért nagyon kíváncsok volna, ha az ezen törvénytelen eljárás által károsított gyáraink törvény által biztosítanak magokat ez elől. Minden brassói gyáros védjegyén ott van Brassó város czimere. Még ezt is bitorolják az idegenek, hogy áruikat a brassói czégér alatt hozhassák forgalomba. Ezen jogtalan-ság ellen épen városunknak kellene biztosítani magát s ezzel ezen iparosainkat is, a mennyiben kíváncsok volna, hogy e czimer a bukaresti kereskedelmi bíróságnál bekebeleztesse. Erre annál nagyobb szükség volna, mert e czimer minden brassói árunak leglényegesebb ismertető jele, a melyet használni a brassói iparoson s kereskedőn kívül senkinek nincs.

A gyapjuipar Erdélyben talán legnagyobb Brassóban, bár az utolsó évtizedben nagyon csökkent az az önálló ipart üzők s nevezetesen a takácsok száma. Oka ennek sokkal mélyebben fekszik, semmint azt e sorok keretében kellően kimeríteni lehetne.

Mindazonáltal posztó- s egyáltalában gyapju-ipar tekintetében az országos kiállításon Brassó a szó legszorosabb értelmében dominál. A míg az egész ország összes e szakba vágó kiállítóinak száma 78, addig egyedül Brassó város 24 tekintélyes kiállítóval van képviselve. S valóban a ki megnézi a brassói posztókiállítást, a mint az egy csoportban oly szépen van a kiállításon elhelyezve s a ki csak kissé gondosabban vizsgálja a posztókat, csak sajnálkozni fog a felett, hogy Magyarországhon a textil-ipar még nem vihette annyira, hogy a kivitel és behozatal közötti egyensúlyt helyreállítsa.

A brassói kiállítók között első helyen áll Magyarország legnagyobb posztógyára, a posztóiparnak legtekintélyesebb képviselője, Scherg Vilmos és társa posztógyára, mely feladatául tűzte ki az átmenetet a közönséges posztónemek gyártásából a divatos és finom posztók előállításáig.

Scherg gyára — mint említők — első helyen áll az országban úgy a gyár nagyságára, mint gyártmányai minőségére nézve.

A gyár dolgozik egy 2 czilinderrel bíró angol gőzmotorral, mely teljes erejében hetven lóerejű. Működésben jelenleg 14 mechanikai, 3—4 kéziszővőszék van, a szükséges mellékgépekkel. Ezenkívül két gyönyörű szervezett önállóan működő szövőgép (Selfaktor), melyek mindegyike 400 orsóval bír; két kisebb szövőgép, egyik 190, a másik 300 orsóval; négy fészülőgép. Az appreturában működik 4 ványoló, egy gyapjumosó és két posztómosógép, egy posztófészülőgép, három nyírógép, több szárító-gép, két posztósajtó stb.

Ha Scherg gyárát érdem szerint akarnók méltatni, lapok kellenének, oly gyönyörű, oly megragadó szép az. Gépeinek száma s egyáltalában a berendezés olyan, hogy kézerőben számítva, ugyanily tevékenység kifej-

tésére legalább ezer ember kellene s mind azouáltal még foglalkoztat száz embert. Ily nagy gyár helyzete sokkal nehezebb, ha tekintetbe vesszük, hogy még azon nehézséggel is küzdenie kell, hogy a különféle gépek mellé s annyiféle munkához még a munkásokat is saját magának kell nevelnie, a mi tekintve az itteni munkás nép műveletlen voltát, valóban nem csekély fáradsággal jár.

E gyárról csakugyan elmondhatni, hogy kizárólag jót termel. Árui a legjobbak, színeik valódiak s e mellett az ár is olyan, hogy azzal bátran szállhat versenyre a külfölddel. Legfényesebb bizonyítéka ennek azon nagy kelendőség, melylyel e gyár termelvényei nemcsak a keleten, hanem egész Erdélyben és részben Magyarországon is bírnak. E gyárnak különben igen szép jövője van. A külföldi árúk minőségének hanyatlásával e gyár s általában a brassói posztóipar tetemesen fog emelkedni.

Az uttörés nehéz munkája első sorban a Scherg Vilmos s társa czéget illeti, a főérdem az övék.

E gyár különben — bár ezelőtt sokkal kisebb volt — már három ízben nyert kitüntetést, nevezetesen Beszterczén, Székes-Fehérvárt s Brassóban. Kiállított különféle posztó- és divatáru mutatóványokat.

Másod helyen áll Brassóban Leonhardt Ferencz posztógyára, mely bár harmincz évvel később keletkezett az előbbinél, mindazonáltal már is igen szép eredményt mutatott fel. Dolgozik több kézi szövőszékkel s géppel s foglalkoztat 50—60 munkást. A posta- és távirda hivatali egyenruhák szövetét Leonhardt szállítja. Kitüntetést nyert már Bécsben és Székes-Fehérvárt; különös súlyt a külföldi kivitelre fektet.

A harmadik helyet posztósaink között Láng Márton foglalja el. Gyárát, mely ma 60 munkást foglalkoztat, 1847-ben alapította s kitűnő gyártmányáért Bécsben és Székes-Fehérvárott nyert már kitüntetést.

Ő is, valamint minden egyes posztóiparosunk főszínt a külföldi s nevezetesen romániai kivitelre fektet.

A keleti kérdés.

Ujabb távirataink:

Orsova, okt. 13. Az oroszok az annak idején Bulgáriának ajándékozott, oroszok által vezényelt flottillát Ismailban visszatartják.

A török csapatokból jelenleg 11 ezer ember áll Drinápolyban, 15 ezer Kosszovóban, 22 ezer Konstantinápolyban, 11 ezer Szalonikiben, 17 ezer Macedonia más részeiben s a keletruméliai határon 30 ezer ember.

Berlin, okt. 13. Németország következő javaslatot tette Ausztria-Magyarország, Oroszország és Anglia hozzájárulásával: A berlini szerződés lehetőleg kevésbé módosíttassék, Görögország és Szerbia követelését utasíttassanak vissza, esetleg fegyveres közbelépéssel is akadályoztassanak meg, ha hozzájuk nem tartozó területet akarnának elfoglalni. Bulgária és Kelet-Rumélia közt legyen personális unió Sándor fejedelem alatt, de oly feltétel alatt, hogy az egyesült Bulgária hűbéradót fizessen a portának s elismerje a szultán souverainitását.

Athén, okt. 13. A Havas ügynökség jelenti: Tegnap nagy néptömeg tüntetést rendezett s a mozgósítás elrendelését és a háború megindítását kérte. A tüntetésben különösen a törökországi görög telepek képviselői vettek részt.

Kaszinói párbeszéd

Hazaffy János ügyvéd és Saxonius Justus nyugalmazott senátor közt.

Difficile est satyram non scribere.

XI.

A 18-dik század második fele egészen betelt a korona és országos kormány küzdelmeivel eme szertelen rossz gazdálkodás Augiász-istállója ellen. A száz nemzet adósságokat csinál s uzsora kezekbe kerül! A „Hoch-Edel Gnaden Namhaft Fürsicht Weisen Herren Officiales“, kikhez a szenátorok is tartoznak, a közjóvédelmet fosztogatják vagy elpazarolják. A comes ur „ajándékokat“ elfogad. A tanácsbeli urak (Rathsherren) „ajándékokért“ nevezik ki a száz bizottság tagjait. (Hundertmänner) A község minden befolyását megfosztatik. A pénzkezelés ellenőrzés nélkül történik. Czéhek és községek keserű panaszokkal fordulnak a király- és guberniumhoz. A nemzeti egyetem, királyi parancssal szólíttatik fel számadás-tételre — miként ez a másik két nemzet részéről rendesen történik. A teljes című „Officiales“ urak az elől kitérve, az autonómia védfala mögé bujnak.

Egy udvari decretum a tisztviselői fizetések folyósítását betiltja. Mindhasztalan! a fizetések folyósíttatnak, de a számadások be nem adatnak. Királyi biztosok küldetnek ki rendet csinálni.

A nemzeti vagyon kezelése a nemzeti egyetemről ismételttén egészen megvonatott. A nemzeti adósságok

ban az ő érdeme vála. Az egészben az volt a legrosszabb, hogy akkor is szerettem, midőn reá nézve nem képeztem többé érdekes időtöltést. Megútván engem, legjobb barátaim egyikétől udvaroltatott magának; ez ama barátok közé tartozott, kik legnagyobb ellenségeink.

— A faggyugyertyával világított, üresfejű Brodiszki Bálinttól.

— E hizott, taplószerű szörnyetegtől, kinek arca olyan, mint a süttő, ki apróra és könnyűre süti a zsemlyét és szeme oly semmit jelentő, mint a hárem-őr. Ez a fölfedezés lesújtó volt reám nézve, úgy annyira, hogy inkább szégyentől, mint féltékenységből kihívtam, golyót kaptam mellembe és halottként maradtam fekve. Ekkor csodás véletlen és... egy angyalnak szorgos ápolása megmentett.

A dominó mosolygott és az édes mosoly átszűrődött a bársony álcán.

— Nem hisz angyalokban? — folytatta Makár. Én is hihetetlen valék, de megtértem. Oh bárcsak még egyszer láthatnám e magas, dicső teremtet, e nemes arcot, e nefelejt-szemet, ez aranyhaját, csak egyetlenegyszer hallhatnám ezüstcsengésű hangját... ép olyan hang volt, mint a tied.

— Képzeldő vagy — felelte a dominó, — felelj inkább kérdésekre: miként van az, hogy a férfiak épp e fagyos, szivtelen, számitó nőket szeretik oly

szenvedélyesen, kik számtalan kaland után még napjainkban is a legelőbbkelő és legfényesebb házasságokat kötik?

Mert leányainkat nagyon is zárdailag nevelik, felelte Makár, és nagyon is kívül állnak a kor küzdelmén, mely a férfi körül jelenleg is hatalmasan hullámozik, akár ragad fegyvert, akár nem; e nők, kiknek a színpadon ép úgy kell képviselniük királynőket és papnőket, mint koldusnőket és tévedt nőket, ezek többé nem tartoznak a szokás és előítélet közé ékelt, bizonyos osztály nőihez, hanem bennük a nő ugyszólván valódi alakjában mutatkozik, menten a rang, egyház gazdagság vagy szegénység örökölt véletlenségeitől és a gondolkodás, a szív, sőt egész lényük szabadsága oly varázsszal körvezi, melylyel szemben a többi nőknek szellemileg korlátolt, szűkkeblű többségével merőben ellenállhatlannak látszik.

— Némileg igazad van, — viszonzá a dominó, miközben ó-velencei izlésű, fekete strucz-toll-legyezőjével legyezte magát; de csakis némileg. Én azt hiszem, hogy az, mi e nőknél rendkívülinek látszik és ép ezért hódít is, ott keresendő, hol életüket nem töltik el ábrándozással, se kötéssel, se főzéssel, hanem képesek nagyot és szépet teremteni, ámbár a színésznők és énekesnők művészete csak félművészet. A férfiaknak tulajdonképen a költőnők, írónők, festésznők és szerzőnők lába elé kellene borulniok. A színpadi hölgyekben mindég van valami fölületesség, sőt néha durvaság és hódolatukban némi durva vonás rejlik.

(Folytatása következik.)

törlesztése és az uzsorákkal való elbánás iránt királyi rendeletek intézkedtek. A királyi biztosok, különösen Dachauer drasztikus képét adják a szász bürokrácia „fondorkodásai és mesterfogásai”-nak, a nélkül, hogy, valaha számot adnának a pénz hováfordításáról. Így vált lehetővé, hogy egy Bruckenthal báró 6576 frtot kétszer fölvevett, a nélkül, hogy valaki észrevette, vagy észrevenni akarta volna. Egy kéz a másikat mosta! Ezen tetemes összeg csak királyi rendelet folytán lett visszafizetve! Így ment ez valamennyi szász municípiumnál.

Saxonius. Előttem nem minden gyanu nélküli azon fontos körülmény, hogy eme rettentő hosszú bünlajstromról eddig mit sem olvastam, sem német hírlap, sem folyóirathoz; mi a mai időben, a hol efféle dolgokat, ha valóban történtek, mennél szennyesebbek azok, annál szívesebben szellőztetik a nagy világ személtárára, igen feltűnő; vagy tán a szászok iránti kiméletből hagyatott abban? Tehát ki lett volna az, ki őket megkímélte volna, s mi okból? Ez mégis furcsa!

Hazaffy. Hát úgy van biz az, hogy egy ember nem olvashat mindent, mert van sok olyan, mihez hozzá sem fér. Önnél pedig az is hozzájárult, hogy e dolgoknak, miket tán, becsületes gondolkodás-módjánál fogva, nem is sejtett, után soha sem járt.

Az örökké provokált és gyalázott magyarság álláspontja egészen más, neki kötelessége engesztelhetetlen, konok ellenségét, kik századokon át saját kebelén ápolt s ki előtt a hála érzete teljesen ismeretlen, a világnak a maga valóságában bemutatni, s e célból nem resteli, a bureauk poros, dohos aktáit átnézegetni.

Igy tehát az általam elmondottak, és sok egyéb általam alkalmilag még elmondandó épületes dolog hiteles hivatalos kútfőkből meritvék. Megjelent egyébiránt azokról évek előtt két jeles mű; s nem én vagyok oka, hogy bizonyos urak azok elterjedését a szászok között és a „Schulverein” köreiben elő nem mozdították. De lehetett erre fontos okuk. Van például Erdélyben egy igazán érdemes, becsületre méltó egyesület, melynek czime: „Verein für siebenbürgische Landeskunde”...

S. Oh, ismerem; előfizetői sorába tartozom, s valódi élvezettel olvasom kiadványait.

H. No lássa, szenátor ur, vannak az egyesületnek tagjai, kik a szenvedélynek bizonyos nemével különböző korbéli, történelmi és más becsü okiratokat közlétesznek. Ez dicséretre méltó. De amaz érdekes időszak irataihoz, melyről szóltam, szász történetbuvár eddig nem nyúlt. Nem akarják a szász népek hivatalnokai iránt megszokott respektusát elrontani. A midőn pedig az egyesület köreiben felvetett a kérdés: miért kerülnek oly szorgalmasan azon időszakot? erre azt felelik: „Ebbe az időbe nem szabad belenyulnunk, mert az akkori oficiales és senátorok igen számos, még élő ivadéka kegyetlenül kompromittálva éreznék magát.” Ajánlom egyébiránt, szenátor urnak, Jakab Elek akadémiai tagnak a „Király-föld viszonyairól” kiadott jeles munkáját.

Román vámszerződés.

(Folytatás.)

A tisztelettel alólírt egyesület nem tartja szükségesnek még egyéb iparcikketeket is itt felsorolni, melyek Romániába kivetetnek és ezt is azon feltevésben, hogy megfelelő vámokat érjünk el. A gazdag anyag, mely az iparkamrák által szolgáltatott, bizonyára elég lesz.

Az ipartevékenység 4 elemből van összetéve; ezek a nyersáru, az ügyesség, a tüke és a kivitel. Ezen elemek az ipar felvirágzásához okvetlenül szükségesek és sajnos, hogy ezen elemek egyikének hiánya az ipar létét kérdésessé teszi.

Nyers anyagunk nem képes még azon tökéket előállítani, melyek az ipar folytatásához szükségesek. Erre csak egy gazdag mezőgazdaság képes, mi tehát esedezhetünk, hogy fejlődését és felvirágzását akadályozó bilinesektől felszabadíttassék.

Ha például Bukovina a területhasználat szabadságának védelme alatt magába Jassiba majdnem 33,328 kilo vajat szállít, mily felvirágzást nyerhetne ez iparág, ha a takarmányvetés — mely a hármas forgás folytán különben nem czélyszerű — a szabad területhasználat által lehetővé tétetnék és mily felvirágzást öltene a marhakereskedés, ha a gyorsan fejlődő fajok ottan tenyésztetnének, hol az annyira kedvelt vonó marha nem fizeti ki magát kellően.

Az ipar nem emelkedik a véletlen útján, de ha lehetővé tétetik, akkor gyorsan fog fejlődni.

Feladatunk buzditólag minden oldalra hatni.

Az utolsó évtizedek itt-ott mély és érzékeny lehangoltságot hagytak hátra. A népet a természetjáról eltéríték és a következmények nem maradtak el.

Mi egyáltalán nem akarjuk eltakarni, hogy végre

ideje volna a politika terét elhagyni, és hogy feladatunk alkotni és az akadályokat, melyek előttünk feltornyosulnak, elgördíteni.

Ha valami, úgy a jelenlegi országos kiállítás alkalmas arra, hogy közös érdekeinket megismertesse velünk, mely kiállítás világosan beigazolja, hogy mit tudnánk tenni, ha kizárólag gazdasági feladatok megoldásával akarnánk foglalkozni.

Ha nem tagadható, hogy mennyi tétetik a nyugoti érdekekért, mennyi történt a fővárosért, akkor bizonyá a nem méltánytalan, ha azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy a keleti országrészek nemzetgazdasági viszonyaira a közel jövőben lehető legnagyobb figyelem fordíttassék.

Nagy fontossággal bír különösen a közlekedés módja.

Tagadhatatlan, hogy az állam e téren sokat nyújtott és majdnem minden irányban befolyása alatt álló vonalakat létesített.

Egyedül Erdély nagyobb területei vannak a modern közlekedés jótéteményeitől végleg kizárva.

Erdély Moldovafelé nem bir vasuti összeköttetéssel, pedig a felső Maros mentén és innen a moldovai vasúthoz egy vasut a keletet a nyugattal direkt összeköthetné, mi által a közlekedést a távolabb nyugatra eső vasutaktól hozzánk legalább részben elvezethetné.

Nincs vasuti összeköttetésünk a Bukovina felé, nincs egy lehető rövid utunk Galiczia felé, mely körülmény borúzetünk fejlesztésére nagyon zsidbasztólag hat. Végül Csik- és Háromszék megye nélküli a direkt összeköttetést Brassóval; már pedig a keleti forgalomra nézve igen nagy befolyással volna, ha a szükségelt vasutak előállítatnának, melyek megánvállalatok által nehezen vagy épen nem realizálhatnának.

Az ugynevezett keleti vasut a célból építtetett, hogy a közlekedés a nyugot és a Feketetenger között összeköttessék. Hogy mennyire felelt meg a vasut e feladatnak, vagy felel meg jelenben, azt a jelen mutatja, és épen a díjszabályzat az, mely a fuvar szaporítását akadályozza és a termelőterületek keletkezését nagy részben lehetetlenné teszi.

A tisztelettel alólírt egyesület bátorodik alázatosan megjegyezni, hogy Magyarország első sorban hivatva van az Orient és Occident közötti közlekedés közvetítését átvenni.

(Folyt. követc.)

Irodalom.

Uj lap. „Művészeti szemle” czímen dr. Berényi Pál egy kizárólag az irodalom, zene, színház és képzőművészet összes termékeit figyelemmel kísérő lapot indított meg, melynek első száma gyönyörű kiállításban, igen változatos és élénk tartalommal már megjelent. E lap valódi tünemény, mert az uralkodó iránynyal szemben oly nyílt bátorsággal írni, mint különösen dr. Berényi Pál, az magában véve is ritkaság. Az uj lap megjelenik minden hó 1. 8. 15. s 23. napjain s előfizetési ára egész évre 8 frt. Üdvözljük ezen szép uj vállalatot!

„Vizsgálati eljárás az egyenes adótörvények elleni kihágások körül” czim alatt Kedves István pénzügyi titkártól igen érdekes és hasznavehető könyvet adott ki a magyar akadémiai könyvkereskedés. A mű hasznos kézi-könyvül szolgál, különösen a hivatalos községeknek, s e mellett ez ágban hézagot is pótol. Ára a 100 lapra terjedő kötetnek 60 kr.

„Előszó a br. Kraft Eberling Richard dr. törv.-széki elmekörtan című könyvéhez” czímen egy kisebb füzet jelent meg az akadémiai könyvkereskedés kiadásában dr. Schwartzel Ottó egyetemi m. tanártól.

Helyi és vidéki hírek.

Lapunk t. olvasóitól elnézést kérünk, a miért mult számunkból a már kiszedve volt hírek kiszorultak, melynek elkerülhetése csak a lap elkészését okozta volna, a mit kerülni akartunk. Ily mulasztás jövőre nem fog előfordulni. Hirrovatunk is oly pontos és változatos lesz, minőnek egy jó lap hirrovatának lennie kell.

Őszi vásár lesz október hó 21—24-én Brassóban. Vajjon milyen lesz ez az idén? Figyelmeztetjük erre jó eleve különösen a vidéki közönséget.

Hangverseny. A brassói protestáns nőegyesület f. hó 24-én igen szépnek ígérkező hangversenyt tart a Nr. 1. nagy termében. A hangversenynek főérdeket kölcsönöz az a körülmény, hogy abban Lisztnek kitűnő tanítványa, dr. Kádbé Ferenczné, szül. Simay Rozália urnő ő nagysága fog közreműködni, a ki Liszt Don Carlos átiratát fogja játszani. A hangverseny iránti az érdeklődés általános.

A t. városkapitányság szíves figyelmébe ajánljuk azon borzasztó kurjongatást és csendháborító zenélést, mely Bolonya és Bolgárszék külvárosainkban egész éjeken át álmában zavarja a békés polgárságot. Jó volna ezeket kissé több rendhez szoktatni.

Városi közgyűlés. Brassó város képviselő testülete f. hó 14-én d. u. ülést tartott. A gyűlésen igen kevés tárgy volt s azok között semmi megemlíteni érdemes.

A kultur-egyesület központi választmánya f. hó 12-én tartott ülésében dr. Weisz Ignác főkegyeletünk derék alelnöke ismételtén megsürgette óvodáink ügyét. A gyűlés egy korábbi határozat értelmében — mely szerint egy évig segély ki nem adatik — azt ügyet a napirendről levette. Elég rossz, mert arra itt égető szükség van.

A kertészeti kiállítás ma — csütörtökön — megnyílt. A megnyitás lefolyásáról csak jövőre írhatunk. Addig is figyelmeztetjük erre a t. közönséget, mert e kiállítás oly meglepő szép, hogy annak megtekintését elmulasztani mindenkire nézve kár volna.

A német színházban kedden a „Sabinnók rablása” került színre félig üres ház előtt, meglehetősen gyenge sikerrel. A vándor-direktor s szerző-professor szerepei igen gyenge kezekben voltak. Szerdán a „Koldus diák” című operett adatott jobb sikerrel.

Halálozás. Gött Károly volt városi rendőrhadnagy hosszú lelki gyötörtetések után testileg is megbetegedvén, hosszú szenvedések után tegnap jobb létre szenderült, élete 51-ik évében. Temetése holnap f. hó 16-án d. u. 3 órakor tartatik. Béke poraira!

Katonai kihágás. A katonai kihágások nálunk is egyre szaporodnak. Ideje volna ezeknek érélyes módon véget vetni. A napokban is történt ily eset, melyről hiteles forrásból tudjuk a következőket: Este mintegy 10 óra tájban a Szentlélek utcán négy katonára vonult le énekelve s nagy zajt csapva.

— Ezek voltak Jankovits József, Bucsai András tizedesek, Apor János közlegény s egy eddig még ismeretlen szakaszvezető a II. gyalogezred I. századából. A nagy lármára következtében az arra menő rendőri őrzáraton lévő Eczetes Lajos és Stefani János utánuk siettek, de ezek elől ők a kis iskola utcába vonultak, a hol még nagyobb lármát csaptak. Az őrzárat következtében csendes magaviseletre. A helyett azonban, hogy ennek engedelmességek volna, ellenszegültek, borzasztó módon gyalázták a polgári hatóságot, sőt Apor az őrzáratra vetette magát s megántotta Eczetést. Ekkor ezek vészjelzést adtak, mire a katonák szökésnek eredtek, csak hogy a piac téren épen szemben találtak a segélyre siető rendőröket. Ezeknek is ellenszegültek, sőt Jankovics s Apor oldalfegyverüket rántották ki, hogy azzal védekezzenek. Mindazonáltal sikerült azonban a garázda katonákat lefegyverezni, csak Jankovics tizedesnek sikerült fegyvere használatának segítségével menekülni. A többiek bekísértettek a rendőrségre, a hol az előhívott katonai őrzáratnak adattak át. Ez a tényállás maga. Elvárható, hogy a katonai parancsnokság ezen fegyelmezetlen, garázda legényeket példás szigorral büntesse. Különbben reméljük, hogy a városkapitányság ez ügyben megteszi a legerélyesebb lépéseket.

A kirándulási különvonat iránt rendkívül nagy az érdeklődés. Ha sikerül kieszközölni az önkezelési jegy kedvezményeket, a részvét tömeges lesz. Hir szerint hatvan román iparos nemzeti viseletben fog felutazni s produkálni fogják ott a husvétkor szokásos buzdogány dobást. A mozgalom kiterjesztetett a kereskedelmi kamara egész területére s különös tevékenységet a brassói ipar s kereskedelmi egyesület fejt ki.

Az állami főreáliskola már a napokban új helyiségébe — Papp István-féle ház a Csergepiacson — költözködik át. Az iskola ideiglenes felszerelését Barabás Károly derék asztalos készítette.

Halad a magyarság. A régi „Rapport” című eddig tiszta német vendéglőben, a magyar nyelv örövendetes tért hódított. Az eddigi német albérlő helyébe oly bérlő jutott, a ki a magyar nyelvnek is megadja a magáét. Ez pedig Járosi János derék polgártársunk, mint tulajdonos érdeme. Éljen!

A szász egyetemi gyűlés a közoktatási miniszternek a brassói rom. kath. főgymnasium segélyeztetését illető rendeletét egyszerűen tudomásul vette, míg a nagy-szeben fogarasi rom. kath. esperességi kerület iskolái részére 400 frt segély hozatott javaslatba. Minő arányban áll ez csak egy szász iskolának évenként adni szokott ezekkel?

A miniszterelnök jubilaumára Kolozsvár város által küldendő album fedél lapjait a hosszufalusi faragászati iskola készítette. Mind a két tisztán s ügyesen faragott lapon magyar stílus virágkészítések láthatók, stílizált tulipánok, gyöngyvirágok, rózsák. A czimlapon, paizson a Tisza család s a hátlapon Kolozsvár város czimere. A faragott lap széle sötét-piros plüss. Becsületére válik az iskolának s derék vezetőjének!

Kitiltott román lap. A külföldi czimek alatt már négy ízben kitiltott „Romániai Libera” című dako-román hírlap ujabban Bukarestben „Plugarul” czim alatt indult meg. A közlekedésügyi miniszter figyelmezteti a postahivatalokat, hogy az új czim alatt hozzájuk netán érkező lappéldányokat ne kézbesítsék, hanem postagazgatóságaikhoz terjesztsek fel.

Nincs kegyelem. A pozsonyi „Westungarischer Grenzbote“ volt tulajdonosát: Windisch Antalt váltóhamisítás miatt 3 évi börtönrre ítélték. Windisch imént kegyelemért folyamodott a királyhoz, azonban a folyamodás azon megjegyzéssel érkezett vissza, hogy kérelme nem teljesített. Windisch még két évig fog ülni. —

Magas életkor. Szászvároson e hó 8-án halt meg Scholler János, egy 97 éves agastyán. Az elhunyt városi tanácsos volt, s több mint félszázadon át szolgálta kiváló becsületességgel szülővárosa érdekeit. Szász nemzetisége dacára egyik legbuzgóbb hive volt a magyar állameszmének. Az elhunyt nagy részvét mellett helyeztetett örök nyugalomra. Cela n'est pas commechez nous! — Seps-Szentgyörgyön e hó 10-én halt el odaváló polgár Fülöp Sámuel neje 102 éves korában. A matrona egész élete végeig a legjobb egészséggel élt.

Schilling János postatiszt, kiről mint a kolozsvári 17 ezer forintos postalópás elkövetőjéről annyi szó volt a lapokban, a nagyenyedi országos fegyintézetben rövid betegskedés után elhalt. A szerencsétlen nehézkóros rohamokban szenvedett s kóros állapotát a szigorú fogság még súlyosította.

Kikeresztelkedés. Zalai Sándor, a nemrégén a székhelyi adóhivatalhoz kinevezett ellenőr, e hó 4-én az izraelita vallásról áttért a helv. hitvallásra. A keresztelkedés a székhelyi reform. templomban ment végbe. —

Dráma. Egy párisi nő, Ernestine Riondel kisasszony hűtlenséggel gyanúsította kedvesét, Bartis hirtetűt ügynököt. A minap rálesett az utcán s arcába öntött egy üveg vitriolt. Azután bérkocsiba ült, s elhajtatott a kórházba, hol nemsokára egészséges ikreket szült. A hűtlen apát ugyanoda vitték s ép abban az órában lehelte ki életét, melyben gyermekei megpillantották a napvilágot.

A fősvény csinyje. X. ur, a ki fősvénységéről híres, nagy ebédet ad — kénytelenségből. Épen mikor a vendégek asztalhoz ülnek, fűlszakító sikoltás hallatszik a kertből. A gazda kisiet és sápadtan, dult arccal tér vissza, kezei véresek. — Mi az? kérdik a vendégek megdöbbenve. — Nagy szerencsétlenség uraim — mondá — egy szegény munkás, 4 gyermek atyja leesett a létráról és nagyon megsebesült. Segítsünk a szerencsétlen! Rögtön megnyitotta a gyűjtést 10 frttal. A vendégek e nagyszerű példán fellelkesedve, összeadtak 200 frtot, így kikerült az ebéd ára.

Szerkesztő postája.

L. W., Brassó. Levelét vetjük. Igen érdekes adatokat tartalmaz, melyek némiképp érdekesebb színt kölcsönöznek az egész Thiesz-ügynek. Ön jól beavatva lenni látszik ezen ügybe, úgy véljük, közvetlen szemlélője. Névtelen levelekre azonban reflektálnunk nem lehet és nem szabad. Legyen meggyőződve, ha személyesen fordul hozzánk, neve s személye akkor is teljesen titokban marad. Tegye tehát ezt, ha csakugyan használni akar polgártársainak. Egyben azonban téved, t. i. az utolsó pontban, a hol együttműködésről szól. Nem hihetjük, sőt határozottan ellenezzük. Sokkal tisztább jellem az illető, semmint maga testével földné a bűnt. Ne higgye Ön ezt.

Tömösi. *Szár az ágon hallgató ajakkal meddig ültök, csüggedt madarak?*

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 október hó 15-én.

Román papírpénz á 20 frankos	8.80 vétel	8.83 eladás.
ezüstpénz á 20	8.75	8.80
Napoleon d'or (aranypénz)	9.95	10.00
Török lira	10.26	10.29
Orosz imperial	11.30	11.33
Arany	5.90	5.93
Orosz papírrubel	122.—	123.—

Felelős szerkesztő: Sztéryi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

189. 231. v. h. k. szám
1885.

(238) 1—1

Árverési hirdetmény.

A brassói kir. járásbírósi végrehajtó részéről közhírré tétetik, miszerint a budapesti kir. kereskedelmi törv. széknek 31501.85. és 24688.85. számú végzései és a brassói kir. járásbírósnak 5062. és 4148.1885. számú megbízások folytán, *Kostal János* ellen 200 és 182 frt 52 kr tőke s járuléka erejéig *Abeles & Földiák* részére bíróilag lefoglalt több rendbeli ingóságok, jelesül házi butor és különféle posztóneműk 1667 frt 73 kr becsértékben Brassó helységben nevezett alperes lakásán az alsó-ujtaczában és tüzletében a Nagyutczában f. évi október hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett nyilvános árverés útján el fognak adatni. — A lefoglalt ingóságok netaláni elsőbbségi igénylői figyelmeztetnek, hogy jogaikat alólírt kir. bír. végrehajtónál az árverés kezdeteig szabályszerűen érvényesítsék, mert különben igényeik figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kelt Brassóban, 1885. október 8-án.

Langer Ede,
kir. bírósági végrehajtó.

Szám 291.—1885.

(237) 1—1

Árverési hirdetmény.

A brassói kir. járásbírósi végrehajtó részéről közhírré tétetik, miszerint a budapesti V. ker. kir. járásbírósnak 57839.85. számú végzés és a brassai kir. járásbírósnak 6246.85. számú megbízása folytán, *Kostal János* ellen 64 frt 91 kr tőke s járuléka erejéig *Schlesinger Mór* részére bíróilag lefoglalt több rendbeli ingóságok, jelesül házi butor és különféle posztóneműk 1667 frt 73 kr becsértékben Brassó helységben nevezett alperes lakásán az alsó-ujtaczában és nagy-utczai tüzletében f. évi október hó 21-ik napján 9 órakor délelőtt a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett nyilvános árverés útján el fognak adatni. — A lefoglalt ingóságok netaláni elsőbbségi igénylői figyelmeztetnek, hogy jogaikat alólírt kir. bír. végrehajtónál az árverés kezdeteig szabályszerűen érvényesítsék, mert különben igényeik figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kelt Brassóban, 1885. október 10-én.

Langer Ede,
kir. bírósági végrehajtó.

Szives figyelemre!

A „Pesti magyar kereskedelmi bank“

— alapított 1842-ben öt millió frt részvénytőkével —

az 1883. évi sorsjegy-részletvekről szóló törvény alapján kiadott sorsjegy-részletveket a budapesti értéktőzsdén jegyzett minden sorsjegyről s megbízta ez üzletág keresztlítvitelével **Adler J. Jakab** váltóüzletel.

Adler J. Jakab váltóüzlete ezen fennebbi koncesszió alapján kívánat szerint 12, 18, 24 s 36 hónapon át lefizetendő részletveket ad ki. Ezen kedvezmény által mindenkinek lehetővé van téve könnyű szerrel megalapítani szerencsétét s néhány hónap múlva már kizárólagos tulajdonosa egy eredeti sorsjegynek. Különös előnyben részesül a részletveket vásárlója az által, hogy a havi fizetéseket nálam eszközölheti, mi által a fél már portóban is egy részletet megtakarít. Ugyan nálam készséggel adatnak szóbeli s írásbeli felvilágosítások.

Budapesti országos kiállítási sorsjáték!

Van szerencsénk ezennel köztudomásra hozni, hogy a t. közönség kényelmére közkedveltségű kiállítási sorsjegyekből **Adler J. Jakab** ur virágsori (főter) váltóüzletének főraktárát adtuk át, a hola t. közönség gazdag sorozat s szám választékot talál. A sorsjegyek a huzás napjáig, okt. 31-ig kaphatók. Egy sorsjegy ára 1 frt; 11 drb. 10 frt s így remélhető nagy részvét, különösen ha tekintjük a kiváló nagy nyereményeket, mint főnyeremény 100.000 frt s ezenkívül még 4000 uyeremény.

A budapesti orsz. kiállítási sorsjegyek kezelősége.

Magyar vöröskereszt-egylet sorsjegyek!

Huzás már november 1-én. Részletveket a legutányosabban 12, 18, 24 s 36 óra kaphatók. Eredeti sorsjegyek napi árban.

Igérvények 1864-iki sorsjegyekre. Főnyeremény 150.000 frt. Huzás már december 1-én. Egy ígérvény ára 4 frt 50 kr.

A közös állami jótékonytsági sorsjáték sorsjegyei, darabja 2 frt.

Ajánlom magamat mindenféle bel- s külföldi arany-, ezüst s papírpénzek pontos bevásárlása s eladására s hitelezek minden értéktőzsdéi papírra a legkisebb kamatok mellett; hasonlóképp keresztlítvitetnek mindennemű a bankszakba vágó ügyletek gyorsan és pontosan. — A budapesti magyar kereskedelmi bank részletveit újból ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe annyival is inkább, mert érintkezésbe jó a főváros legrealisabb pénzügyintézetével, mely a törvényes százaléknál többet nem számít.

Kiváló tisztelettel

Adler J. Jakab,
váltóüzlete. Főter, Virágsor.

(239) 1—30

Kapható ORENDI FRIGYES váltó-üzletében Brassóban, színház-utca 94.

(223)

Huzás már október 31-én.

Csak még kevés készlet

BUDAPESTI
kiállítási sorsjegy á 1 ft

11 sors-
jegy 10 ft

Főnyeremény készpénzben

100.000 forint

Továbbá 20.000 frt | 10.000 frt | 5000 frt ért. stb. | 4000 nyeremény

○ Kiállítási sorsjegyek kezelősége, Budapest, Andrassy-út 43.

Sorsjegyek kaphatók e lap kiadóhivatalában.

Egy szolid, jó bizonyítványokkal ellátott fiatal ember egy kolozsvári gyári-házánál mint utazó állandó alkalmazást nyerhet fix fizetés és provizio mellett.
(178) 6—6 Bővebb értesítés a kiadóhivatalnál.

Értesítés.

Az eddig legkitünőbb minőségű, a bécsi cs. kir. kereskedelmi törvény-széknel „hattyu“ védjeggyel beiktatott, 275 méter szállhosszu **M. S. S. henger gépezérmé**, mely osztrák gyártmány bécsi „Math. Salcher & Söhne“ világhíres gyárából származik, melynek tulajdona mindaddig meg nem közzétett jóságánál és árkülönbségénél fogva a fogyasztási téren általános elismerést nyert, eredeti árjegyzék után Brassó város és megye részére felállított egyedüli gyári raktárban található

Szent Iványi Somanál,
Klasmann-utca, 564. sz.

(206) 1—6.